

CHUYỆN TÊN GIÁP

Có tên dân nghèo, gần mãn tháng chạp, trong mình không có manh áo cho lành, nghĩ qua tết nhứt lấy chi mà ăn mặc, lên vợ vác một cây hèo ra núp xó má, chờ có ai đi lẻ bọn chận mà ăn cướp. Hồi lâu thấy một người lom khom đi tới, anh ta vác hèo chạy ra, thì là ông già vác bao gạo đứng xó rọ bên đàng, nói nội mình không có giống gì, chỉ có năm ba cân gạo mới xin bên thàng rể đem về ăn cho đỡ đói. Tên Giáp không nghe, giựt bao gạo, lại muốn lột cái áo rách của ông già, ông già năn nỉ lắm mới thôi. Giáp vác gạo về, vợ hỏi gạo ở đâu? Giáp nói dối rằng gạo người ta tụi tiền cờ bạc, chớ gạo ở đâu! Giáp nghĩ chước ấy hay, ngày sau lại ăn quen đi nữa, hồi lâu thấy một người vác đoản còn cũng tới tại gò má, ngồi chồm hổm ngó mong, coi ý cũng là một người đồng đạo. Giáp thụt lui trở ra, tên kia thất kinh hỏi ai vậy? Giáp nói là người đi đàng. Hỏi sao không đi? Giáp nói tôi đợi anh. Tên kia cười.

Hai đàng hiểu ý nhau, nói chuyện nghèo khổ. Canh khuya khôngặng vật gì, tên Giáp buồn ý muốn về. Tên kia nói: anh đi làm nghề, mà coi ý còn quê, xóm trước kia có nhà gả con lấy chồng, dọn dẹp cả đêm, lẽ nào cũng mỗi một, thôi anh theo tôi, có được sẽ chia đôi. Giáp mừng đi theo tới cửa ngõ, cách vách nghe nấu bánh, biết trong nhà chưa ngủ, rình bên vách. Một chập có người mở cửa đi gánh nước, hai người lên vào, thấy đèn leo lét để đàng phía chái, nhà trong thì tối đen. Một người đồn bà nói: con hai chịu khó đi coi nhà trong, đồ đạc con để trong rương, không biết đã khóa chưa. Nghe tiếng con gái nhỏ nhỏ, nói giọng chả chót, làm biếng, hai người mừng thầm, ẩn bóng chạy vào nhà trong, mò nhằm cái rương, dở nắp thăm coi nghe sâu hóm. Tên kia nói thầm, biểu Giáp chun vào lấy được một gói đưa ra. Tên kia hỏi còn hết? Giáp nói hết. Tên kia gạt Giáp, biểu mò nữa, sẽ lên đẩy nắp rương khóa lại rồi bước rảo đi mất. Giáp ở trong rương lúng túng một hồi, thấy đèn sáng rọi vào, nghe một người đồn bà nói: ai đã khóa rồi. Hai mẹ con đem nhau lên giường, tắt đèn mà ngủ. Giáp lục đục không biết làm chước gì mà ra cho khỏi, mới giả làm chuột cạp sột sột trong rương, đưa con gái nghe, kêu mẹ nói trong rương có chuột.

Người mẹ nói: tao mệt quá, mấy phải đi coi kéo nó cần hết áo quần mây. Đứa con gái chờ dậy lấy khóa mở rương, Giáp ở trong rương chồn vờn nhảy ra, đưa con gái hoảng kinh ngã ngửa. Giáp rầm chạy đại, dẫu khôngặng chi mà cũng mừng khỏi họa. Nhà gái bị ăn trộm đồn ra, có kẻ nghi cho Giáp. Giáp sợ trốn đi xứ xa, ở với nhà giàu làm thuê mướn; việc người ngoài rồi mới dám trở về làm ăn, bỏ nghiệp du côn.

**Rút từ Chuyện giải buồn - cuốn sau.
Bản in Quán hạt, Sài Gòn, 1895.**